

Az előadás vázlata

- I. Elméleti alapvetések
- II. Versenykorlátozó megállapodások (101. cikk)
- III. Gazdasági erőfölénnyel való visszaélés (102. cikk)
- IV. Fúziókontroll (139/2004/EK rendelet)
- V. Kereskedelmi jellegű állami monopóliumok, különleges státuszú és állami vállalatok (37., 106. cikk)
- VI. Állami támogatások (107-109. cikk)
- VII. A 101. és 102. cikk alkalmazása- eljárásjogi szabályok (1/2003/EK rendelet)

Elméleti alapvetések

A versenyjog szabályozási területei

1. Magyar versenyjog

- Tisztességtelen piaci magatartások
- Fogyasztói döntések tisztességtelen befolyásolása
- Versenykorlátozó megállapodások (VKM)
- Gazdasági erőfölénnyel történő visszaélés
- Vállalkozások összefonódása

2. EU versenyjog

A) A vállalkozásokra vonatkozó szabályok

- Versenykorlátozó megállapodások (VKM)
- Gazdasági erőfölénnyel történő visszaélés
- Vállalkozások összefonódása

B) A tagállamokra vonatkozó szabályok

- Állami támogatások
- Különleges vagy kizárólagos jogosítványokkal rendelkező vállalatok
- Kereskedelmi jellegű állami monopóliumok

Elméleti alapvetések

Versenyjogi jogforrások

1. Magyar versenyjog

- Tpv.
- Csoportmentességi kormányrendeletek

2. EK versenyjog

- EUMSZ. 37. 101. 102. 106-109. cikk
- A belső piacról és a versenyről szóló 27. számú jegyzőkönyv
- Tanácsi és bizottsági rendeletek (1/2003; 139/2004)
- Közlemények
- Esetjog (bizottsági határozatok, bírósági ítéletek)

Versenyjogot alkalmazó intézmények az EU-ban

- Tanács
- Bizottság (DG-k, főigazgató, Chief Economist, unit-ok)
- Törvényszék, Bíróság

A versenykorlátozó megállapodások tilalma

Anyagi jogi szabály

- 101. cikk (1) bekezdés
- 101. cikk (2) bekezdés
- 101. cikk (3) bekezdés

101. Cikk (1) bekezdés tényállási elemei

- (független) vállalatok, vállalkozások közötti
- megállapodás, összehangolt magatartás, vállalati társulás döntése
- célja vagy hatása
- a verseny (érzékelhető mértékű) korlátozása, torzítása vagy kizárása
- (érzékelhető mértékben) érinti a tagállamok közötti kereskedelmet

VKM

Csoportosítás

I. Kartellek (1. árkartell, 2. piacfelosztás, 3. kvóta kartell, 4. információ kartell)

II. Közös vállalatok, vállalatok közötti együttműködések (1. közös K&F, 2. közös gyártás, 3. közös beszerzés, 4. közös értékesítés, 5. szabványosítás, 6. környezetvédelmi megállapodások, 7. kereskedelmi kiállítások)

III. Vertikális korlátozások (1. egyedüli márkák kikötés, 2. korlátozott forgalmazás, 3. viszonteladási ár meghatározása, 4. piacfelosztás)

KÖZIGAZGATÁSI JOGI SZANKCIÓ

- versenyhatóság – Bizottság tiltása
- pénzbírság kiszabása

POLGÁRI JOGI SZANKCIÓ

- semmisség
- részleges érvénytelenség
- kártérítés
- tagállami szankció?

Gazdasági erőfölénnyel való visszaélés

- Tényállási elemek- kétlépcsős elemzés + TKKÉ
- Nulladik lépcső: az érintett piac

Gazdasági erőfölénnyel való visszaélés

Az érintett piac meghatározása

- Árupiac (keresleti és kínálati helyettesíthetőség)
- Földrajzi piac
- Chiquita banán ügy
- A piacmeghatározás jelentősége

Gazdasági erőfölénnyel való visszaélés

- Első lépcső: Erőfölénnyel való visszaélés - Definíció
- Második lépcső: Visszaél-e erőfölényével?
- Objektív felelősség
- Nincsen kivételi vagy mentesítési szabály
- Egyes visszaélés típusok
- Példák

Gazdasági erőfölénnyel való visszaélés

Egyes visszaélés típusok

1. Árpolitikához kötődő visszaélések

- A) túlzottan magas ár
- B) felfaló vagy ragadozó ár
- C) diszkriminatív árazás

2. A megrendelő lekötésének módszerei (piaclezárás)

- A) Kizárólagos forgalmazási jog kikötése
- B) Hűségkedvezmény
- C) Célkedvezmény

3. Szerződéskötés (szállítás) megtagadása-nélkülözhetetlen eszközök tana

4. Árukapcsolás

5. Kibocsátás visszafogása, műszaki fejlődés akadályozása

6. Egyéb

Fúziókontroll

- A piaci koncentrációk előnyei és hátrányai
- Piaci struktúra szerkezetére irányul $\Leftrightarrow$ vállalatok piaci magatartása
- Ex ante $\Leftrightarrow$ ex post
- Eszköz: előzetes engedélyhez kötés bizonyos forgalmi küszöbszámok felett (közösségi lépték)
- Jogszabályi háttér: 139/2004/EK rendelete

Fúziókontroll

Az összefonódás megvalósulási formái

1. **Összeolvadás (merger)**
2. **Irányításszerzés (acquisition) [az irányítás módjai: a) szavazati jog b) vezető tisztségviselők c) szerződés d) de facto]]**
3. **Közös vállalat (full-function joint venture)**

Kereskedelmi jellegű állami monopóliumok, különleges státuszú és állami vállalatok

- Kereskedelmi jellegű állami monopóliumok (37. cikk)
- Liberalizáció
- A 106. cikk szerinti speciális vállalkozások (állami vállalatok, különleges vagy kizárólagos jogokkal felruházott vállalatok, közüzemek, jövedelemtermelő monopólium jellegű vállalkozások)
- A közszolgáltatóság mint kivétel

Állami támogatások

- Az állami támogatás fogalma [1) kedvezmény 2) tagállami forrásból finanszírozzák 3) szelektivitás 4) torzítja a versenyt 5) TKKÉ]
- A tiltott támogatások „legitimizálása” [1) Különleges gazdasági szektorokra vonatkozó szabályok 2) közszolgálati feladat kompenzálása 3) 107. § (2) bek. 4) 107. § (3) bek.]
- Az állami támogatások csoportosítása (regionális, ágazati, horizontális)
- Eljárásjogi kérdések

A 101. és 102. cikk alkalmazása - eljárásjog

- Jogforrás
- A jogalkalmazás különböző szintjei
- Közérdekű és magánérdekű jogérvényesítés
- Az eljárási reform (egyedi mentesítés eltörlése, ECN, a Bizottság eljárási jogosítványainak erősítése)

Együttműködés Kivel?

- Európai Verseny Hálózat (ECN)
 - EU Bizottság
 - GVH
- Európai versenyügyekkel foglalkozó bíróságok hálózata?
- Amicus curiae
- Európai Unió Bírósága

Hogyan?

- Jogforrások (*bírók-versenyhatóság*):
 - EUM Szerződés
 - 1/2003/EK Tanácsi rendelet
 - Módosított Tpvt., Pp.
- „Soft joganyag”:
 - Tanács és Bizottság Közös Nyilatkozata
 - Bizottság közleménye
 - Bizottság Éves Jelentése, „vélemény”

Az engedékenységi politika

A Bizottság közleménye